

Inkoopbeleid 2018

Gemeente Bergen op Zoom

Status: definitief
Datum: 1 maart 2018

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
2.	Definities	5
3.	Gemeentelijke doelstellingen	7
	3.1 Doelstellingen	7
	3.2 Bijdrage aan collegedoelstellingen	8
4.	Juridische uitgangspunten	9
	4.1 Algemeen juridisch kader	9
	4.2 Uniforme documenten	9
	4.3 Algemene beginselen bij Inkoop	10
	4.4 Grensoverschrijdend belang	11
	4.5 Mandaat en volmacht	11
	4.6 Afwijkingsbevoegdheid	11
5.	Ethische en ideële uitgangspunten	12
	5.1 Integriteit	12
	5.2 Duurzaam Inkopen	12
	5.3 Innovatie	13
6.	Economische uitgangspunten	15
	6.1 Product- en marktanalyse	15
	6.2 Onafhankelijkheid en keuze voor de ondernemersrelatie	15
	6.3 Lokale economie en MKB	15
	6.4 Samenwerkingsverbanden	16
	6.5 Administratieve lastenverlichting	16
	6.6 Bepalen van de inkoopprocedure	17
	6.7 Raming en financiële budget	17
	6.8 Eerlijke mededinging en commerciële belangen	17
7.	Organisatorische uitgangspunten	18
	7.1 Inkoopproces	18
	7.2 Inkoop in de organisatie	19
	7.3 Verantwoordelijken	19
8.	Inwerkingtreding	20

1. Inleiding

De Gemeente Bergen op Zoom wil een integere en betrouwbare opdrachtgever zijn die leveranciers, dienstverleners en aannemers eerlijke en gelijke kansen en mogelijkheden biedt. Op een goede wijze inkopen en aanbesteden is daarom van groot belang. Een professioneel inkoopbeleid helpt ons om een doelmatig inkoper te zijn. Dit beleid draagt niet alleen bij aan mogelijke besparingen, maar geeft tevens zichtbare verbeteringen van de kwaliteit van opdrachten -denk daarbij aan efficiënte en innovatieve oplossingen- en draagt ook zorg voor een verantwoorde inbedding van politieke thema's, zoals het maken van verbinding met de lokale en regionale werkgelegenheid. Daarnaast betekent de ontwikkeling naar regiegemeente dat alles zelf doen tot het verleden behoort en dat meer en meer taken aan de markt zullen worden overgelaten. Dat betekent ook dat het maximale uit de markt gehaald moet worden.

De Gemeente spant zich in voor een (verdere) professionalisering van de inkoop- en aanbestedingspraktijk. Dat doet zij door het continu streven naar het (verder) verhogen van de inkoopvolwassenheid van afdelingen, onder meer door Inkoopprocessen te standaardiseren en te faciliteren met ondersteuning van inkoopadviseurs van het Inkoop & Contractmanagementteam. De Europese en bij voorkeur ook de nationaal openbare Aanbestedingen worden centraal vanuit de inkoopadviseurs gecoördineerd. De inkoopadviseurs leveren daarnaast een belangrijke bijdrage aan het strategisch inkoopbeleid van de Gemeente en bevorderen mede de efficiency, door proactief het management te adviseren aan de hand van onder andere spendanalyses, marktontwikkelingen, wet- en regelgeving etc.

Professionalisering van de inkoop- en aanbestedingspraktijk is niet alleen een kwestie van (Europese) wetten en regels, maar ook van aanvullend beleid. In 2010 heeft de VNG hierover een convenant gesloten met de minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (EL&I) en de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Het doel van het aanvullend beleid is om richting te geven aan de praktijk, een verdere professionalisering te ondersteunen en meer uniformiteit tussen gemeenten te bevorderen. Binnen dit kader heeft de VNG het raamwerk VNG Model Inkoop- en aanbestedingsbeleid met verschillende beleidsmaatregelen ontwikkeld, in samenwerking met gemeenten en na consultatie van het bedrijfsleven. Onderhavig inkoopbeleid is gebaseerd op dat raamwerk.

Op basis van lokale beleidskeuzes zijn door de Gemeente eigen accenten gelegd. Dit geldt met name op de volgende gebieden:

1. Stimulering regionale economie
2. Duurzaamheid
3. Social Return
4. Innovatie
5. Integriteit

In dit inkoopbeleid wordt het Inkoopproces inzichtelijk en transparant gemaakt door de doelstellingen, uitgangspunten en kaders te schetsen waarbinnen Inkoop in de Gemeente plaatsvindt. De Gemeente leeft daarbij een aantal centrale doelstellingen na (zie verder hoofdstuk 3). Aangezien Inkoop plaatsvindt in een dynamische omgeving, dient de Gemeente continu bezig te zijn met het doorvoeren van verbeteringen in de Inkoopprocessen. De gemeentelijke doelstellingen zijn hierbij leidend. Dit beleid sluit zoveel mogelijk aan op het algemene beleid van de Gemeente.

Daarnaast gaat de Gemeente bij het Inkopen van Werken, Leveringen of Diensten uit van:

- Juridische uitgangspunten: hoe gaat de Gemeente om met de relevante regelgeving? (zie verder hoofdstuk 4)
- Ethische en ideële uitgangspunten: hoe gaat de Gemeente om met de maatschappij en het milieu in haar Inkoopproces? (zie verder hoofdstuk 5)
- Economische uitgangspunten: hoe gaat de Gemeente om met de markt en Ondernemers? (zie verder hoofdstuk 6)
- Organisatorische uitgangspunten: hoe koopt de Gemeente in? (zie verder hoofdstuk 7)

2. Definities

Naast de in de Aanbestedingsregelgeving gehanteerde begrippen, wordt in dit inkoopbeleid verstaan onder:

Aanbesteding	Een Inkoopprocedure die ertoe leidt dat een opdracht van de Gemeente voor Leveringen, Diensten en/of Werken verstrekt wordt aan één of meerdere Ondernemers.
Aanbestedingsregelgeving	Het geheel van geldende wet- en regelgeving bij Inkoop en aanbesteden, zowel nationaal als Europeesrechtelijk.
Concessie	Een overeenkomst met dezelfde kenmerken als een overheidsopdracht voor: <ul style="list-style-type: none">- Diensten waarbij de tegenprestatie voor de te verrichten Diensten bestaat uit het recht de dienst te exploiteren, al dan niet gecombineerd met een betaling- Werken waarbij de tegenprestatie voor de uit te voeren Werken bestaat uit het recht het werk te exploiteren, al dan niet gecombineerd met een betaling.
Contractant	De in de overeenkomst genoemde wederpartij van de Gemeente.
Diensten	Diensten als bedoeld in artikel 1.1 Aanbestedingswet, zijnde een overheidsopdracht voor het verrichten van in bijlage II van richtlijn nr. 2014/24/EG aangewezen Diensten, of het leveren van producten en het verrichten van Diensten als bedoeld in de richtlijn, indien de waarde van die Diensten hoger is dan de waarde van de te leveren producten, of Diensten die slechts zijdelings betrekking heeft op werkzaamheden die in het kader van bijlage 1 van de richtlijn nr. 2014/24/EG zijn aangewezen.
Gemeente	De Gemeente Bergen op Zoom, zetelend Jacob Obrechtlaan 4 te Bergen op Zoom.
Inkoop	(Rechts)handelingen van de Gemeente gericht op de verwerving van Werken, Leveringen of Diensten en die een of meerdere facturen van een Ondernemer met betrekking tot bedoelde Werken, Leveringen of Diensten tot gevolg hebben.
Inkoopproces	Het Inkoopproces omvat het <i>inventariseren</i> en <i>specificeren</i> van hetgeen ingekocht moet worden, het <i>selecteren</i> en <i>contracteren</i> van de meest geschikte Ondernemer(s), het daadwerkelijk <i>bestellen</i> van Werken, Leveringen en/of Diensten en het <i>bewaken</i> van hetgeen ingekocht dient te worden inclusief de <i>nazorg</i> .
Inkoopprocedure	Een enkelvoudige onderhandse Aanbesteding, een meervoudig onderhandse Aanbesteding, een nationale Aanbesteding of Europese Aanbesteding, gericht op en resulterend in een overheidsopdracht voor Leveringen, Diensten en/of Werken.
Leveringen	Leveringen als bedoeld in artikel 1.1 Aanbestedingswet, zijnde een overheidsopdracht voor de aankoop, leasing, huur of huurkoop met of zonder koopoptie van producten, of de levering van producten inclusief werkzaamheden voor het aanbrengen en installeren.
Lokale Ondernemer	Een Ondernemer die gevestigd is in de Gemeente Bergen op Zoom.

Offerte	Een aanbod in de zin van het Burgerlijk Wetboek.
Offerteaanvraag	Een enkelvoudige of meervoudige aanvraag van de Gemeente voor te verrichten prestaties of een (Europese) Aanbesteding conform de Aanbestedingswet en de Europese Aanbestedingsrichtlijnen 2014/23/EG, 2014/24/EG en 2014/25/EU.
Ondernemer	Een 'aannemer', een 'leverancier' of een 'dienstverlener'.
Regionale Ondernemer	Een Ondernemer die gevestigd is in één van de buurgemeenten van de Gemeente Bergen op Zoom.
Social Return	Het opnemen van een voorwaarde in de Aanbesteding die Ondernemers aanzet tot het aanbieden van (leerwerk)stages en/of het in dienst nemen van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en/of jongeren.
Werken	Werken als bedoeld in artikel 1.1 Aanbestedingswet, zijnde een overheidsopdracht voor de uitvoering of het ontwerp en de uitvoering van Werken in het kader van in bijlage 1 van richtlijn nr. 2014/24/EG aangewezen werkzaamheden, de uitvoering of het ontwerp en de uitvoering van een werk, of het laten uitvoeren met welke middelen dan ook van een werk dat aan de door de Gemeente vastgestelde eisen voldoet.

3. Gemeentelijke doelstellingen

3.1 Doelstellingen

De Gemeente wil met dit inkoopbeleid de volgende doelstellingen realiseren:

a. Rechtmatig en doelmatig inkopen zodat gemeenschapsgelden op controleerbare en verantwoorde wijze worden aangewend en besteed.

De Gemeente leeft daartoe bestaande wet- en regelgeving en de bepalingen uit het inkoopbeleid na. Daarnaast koopt de Gemeente efficiënt en effectief in. De inspanningen en uitgaven moeten daadwerkelijk bijdragen aan de realisatie van het beoogde doel. De kosten staan in redelijke verhouding tot de opbrengsten en het beheersen en verlagen van de gemeentelijke middelen staan centraal. De Gemeente houdt daarbij in het oog dat er voldoende toegang is voor Ondernemers tot gemeentelijke opdrachten.

b. Een integere, betrouwbare, zakelijke en professionele inkoper en opdrachtgever zijn.

Professionaliteit houdt in dat op bewuste en zakelijke wijze wordt omgegaan met Inkoop. Continu wordt geïnvesteerd in inhoudelijke kennis over de in te kopen Werken, Leveringen en Diensten, de marktomstandigheden en de relevante wet- en regelgeving. Het streven naar professioneel opdrachtgeverschap komt tot uitdrukking in een betrokkenheid bij de inkoopambitie, slagvaardige besluitvorming, adequaat risicomanagement, vertrouwen in de Contractant en in wederzijds respect tussen de Gemeente en de Contractant. De Gemeente spant zich in om alle inlichtingen en gegevens te verstrekken aan de Ondernemer voor zover die nodig zijn in het kader van het Inkoopproces.

c. Inkopen tegen de meest optimale (integrale) prijs-kwaliteit verhouding.

Bij het inkopen van Werken, Leveringen en Diensten kan de Gemeente ook interne en andere (externe) gemeentelijke kosten betrekken in de afweging. Ook de kwaliteit van de in te kopen Werken, Leveringen en Diensten speelt een belangrijke rol.

d. Een continue positieve bijdrage leveren aan het gehele prestatie- niveau van de Gemeente.

Inkoop moet tenslotte ondersteunend zijn aan het gehele prestatieniveau van de Gemeente en daar direct en voortdurend aan bijdragen. De concrete doelstellingen van Inkoop zijn daarbij steeds rechtstreeks afgeleid van de gemeentelijke doelstellingen.

e. Een administratieve lastenverlichting voorop stellen voor zowel de Gemeente zelf als voor Ondernemers.

Zowel de Gemeente als Ondernemers verrichten vele administratieve handelingen tijdens het Inkoopproces. De Gemeente verlicht deze lasten door bijvoorbeeld proportionele eisen en criteria te stellen en door een efficiënt Inkoopproces uit te voeren. Concreet kan de Gemeente hiertoe digitaal inkopen (en aanbesteden). De Gemeente maakt, waar mogelijk, gebruik van het Uniform Europees Aanbestedingsdocument.

3.2 Bijdrage aan collegedoelstellingen

Eén van de doelstellingen die de Gemeente met dit inkoopbeleid wil realiseren is een continue positieve bijdrage aan de collegedoelstellingen leveren.

De belangrijkste inkoopgerelateerde collegedoelstellingen zijn in willekeurige volgorde:

1. Stimulering regionale economie
2. Duurzaamheid
3. Social Return
4. Innovatie
5. Integriteit

Om deze doelstellingen te realiseren zijn juridische, ethische en ideële, economische en organisatorische uitgangspunten vastgelegd in dit inkoopbeleid. Deze uitgangspunten zijn in de volgende hoofdstukken uitgewerkt.

4. Juridische uitgangspunten

4.1 Algemeen juridisch kader

De Gemeente leeft de relevante wet- en regelgeving na. Uitzonderingen op (Europese) wet- en regelgeving zullen door de Gemeente restrictief worden uitgelegd en toegepast om te voorkomen dat het toepassingsbereik van deze wet- en regelgeving wordt uitgehold.

De voor het inkoopbeleid meest relevante wet- en regelgeving volgen uit:

- **Aanbestedingswet:** dit nieuwe wettelijke kader implementeert de Europese Richtlijnen 2014/23/EG, 2014/24/EG en 2014/25/EG ('Aanbestedingsrichtlijnen') en Richtlijn 2007/66/EG ('Rechtsbeschermingsrichtlijn'). Deze wet biedt één kader voor overheidsopdrachten boven en – beperkt – onder de (Europese) drempelwaarden en de rechtsbescherming bij (Europese) Aanbestedingen.
- **Europese wet- en regelgeving:** wet- en regelgeving op het gebied van aanbesteden is afkomstig van de Europese Unie. De 'Aanbestedingsrichtlijnen' vormen momenteel de belangrijkste basis. De interpretatie van deze Aanbestedingsrichtlijnen kan volgen uit Groenboeken, Interpretatieve Mededelingen etc. van de Europese Commissie.
- **Burgerlijk Wetboek:** het wettelijke kader voor overeenkomsten.
- **Gemeentewet:** het wettelijke kader voor gemeenten.

4.2 Uniforme documenten

De Gemeente streeft er naar om uniforme documenten te hanteren, tenzij een concreet geval dit niet toelaat. Voor zover mogelijk zal voor alle Europese en nationale Aanbestedingen een elektronisch Inkoopproces worden toegepast. Uniformiteit in de uitvoering draagt eraan bij dat Ondernemers weten waar ze aan toe zijn en landelijk gezien niet steeds met verschillende procedureregelingen worden geconfronteerd. De Gemeente past bij de betreffende Inkoop naast de landelijk verplichte regelingen in ieder geval toe:

- Algemene Inkoopvoorwaarden voor Leveringen en Diensten Gemeente Bergen op Zoom 2013.

4.3 Algemene beginselen bij Inkoop

a. Algemene beginselen van het aanbestedingsrecht

De Gemeente neemt bij overheidsopdrachten en concessieovereenkomsten boven de (Europese) drempelwaarden en bij overheidsopdrachten en concessieovereenkomsten onder de (Europese) drempelwaarden met een duidelijk grensoverschrijdend belang de volgende algemene beginselen van het aanbestedingsrecht in acht:

- **Gelijke behandeling:** Gelijke omstandigheden mogen niet verschillend worden behandeld, tenzij dat verschil objectief gerechtvaardigd is. Ook verkapte of indirecte discriminatie is verboden. Alle gegadigden en inschrijvers worden door de Gemeente gelijk behandeld. Dat betekent ook dat zij dezelfde informatie krijgen.
- **Non-discriminatie:** Discriminatie op grond van nationaliteit mag niet.
- **Transparantie:** De gevolgde procedure dient navolgbaar (en dus controleerbaar) te zijn. Dit is een logisch uitvloeisel van het beginsel van gelijke behandeling. Normaal zorgvuldige en oplettende inschrijvers moeten weten waar ze aan toe zijn.
- **Proportionaliteit (evenredigheid):** De gestelde eisen, voorwaarden en criteria aan de inschrijvers mogen niet onevenredig zijn in verhouding tot het voorwerp van de opdracht. De Gemeente past het beginsel van proportionaliteit toe bij de te stellen eisen, voorwaarden en criteria aan inschrijvers en inschrijvingen en met betrekking tot de contractvoorwaarden.
- **Wederzijdse erkenning:** Diensten en goederen van ondernemingen uit andere lidstaten van de Europese Unie moeten worden toegelaten voor zover die Diensten en goederen op gelijkwaardige wijze kunnen voorzien in de legitieme behoeften van de Gemeente.

b. Algemene beginselen van behoorlijk bestuur

Volgens vaste jurisprudentie is het privaatrechtelijk handelen van de overheid tevens vatbaar voor toetsing aan de publiekrechtelijke algemene beginselen van behoorlijk bestuur (a.b.b.b.). De Gemeente neemt bij haar Inkopen de algemene beginselen van behoorlijk bestuur in acht, zoals:

- **het gelijkheidsbeginsel:** de Gemeente moet gelijke gevallen op gelijke wijze behandelen zoals is neergelegd in artikel 1 van de Grondwet
- **het motiveringsbeginsel:** de Gemeente moet haar besluiten goed motiveren, de feiten moeten juist zijn en de motivering moet logisch en begrijpelijk zijn.
- **het zorgvuldigheidsbeginsel:** de Gemeente moet een besluit zorgvuldig voorbereiden en nemen.
- **het vertrouwensbeginsel:** op goede gronden moet erop kunnen worden vertrouwd dat als de Gemeente een bepaald besluit neemt, dit besluit ook wordt nagekomen.

4.4 Grensoverschrijdend belang

Voorafgaand aan de Inkoop van Leveringen, Diensten of Werken die anderszins buiten de toepassing van de Europese aanbestedingsplicht vallen, vindt een objectieve toets plaats of sprake is van een duidelijk grensoverschrijdend belang. Er is sprake van een duidelijk grensoverschrijdend belang als buiten Nederland gevestigde Ondernemers interesse hebben of kunnen hebben in de opdracht. Dit kan blijken uit een uitgevoerde marktanalyse of marktorientatie.

Of een opdracht een duidelijk grensoverschrijdend belang heeft, zal afhangen van verschillende omstandigheden, zoals de waarde van de opdracht, de aard van de opdracht, de omvang en structuur van de markt en de plaats (geografische ligging) waar de opdracht moet worden uitgevoerd. De Gemeente beoordeelt zelf of de concrete opdracht relevant is voor de interne markt.

Voor overheidsopdrachten en concessieovereenkomsten met een duidelijk grensoverschrijdend belang neemt de Gemeente een passende mate van openbaarheid in acht. Dit vloeit voort uit het transparantiebeginsel. Een aankondiging van de te verstrekken opdracht zal de Gemeente plaatsen op de gebruikelijke platforms, zoals TenderNed.

4.5 Mandaat en volmacht

Inkoop vindt plaats met inachtneming van de vigerende mandaat- en volmacht regeling van de Gemeente. De Gemeente wil slechts gebonden zijn aan verbintenissen en verplichtingen op basis van rechtsgeldige besluitvorming en civielrechtelijke vertegenwoordiging.

4.6 Afwijkingsbevoegdheid

Afwijkingen van dit inkoopbeleid zijn slechts mogelijk en toegestaan op basis van een deugdelijk gemotiveerd besluit van de directie van de Gemeente op basis van een inkoopadvies van de inkoopadviseur, een en ander voor zover dat op basis van de geldende wet- en regelgeving mogelijk is.

5. Ethische en ideële uitgangspunten

5.1 Integriteit

a. De Gemeente stelt bestuurlijke en ambtelijke integriteit voorop.

De Gemeente heeft hoog in het vaandel dat haar bestuurders en ambtenaren integer handelen. De bestuurders en ambtenaren houden zich aan de vastgestelde gedragscodes. Zij handelen zakelijk en objectief, waardoor bijvoorbeeld belangenverstrengeling wordt voorkomen. Bij Inkoop wordt functiescheiding en het zogenaamde 'vier ogen principe' gehanteerd.

b. De Gemeente contracteert enkel integere Ondernemers.

De Gemeente wil alleen zaken doen met integere Ondernemers die zich niet bezighouden met criminele of illegale praktijken. Een toetsing van de integriteit van Ondernemers is bij Inkoop (en Aanbesteding) in beginsel mogelijk, bijvoorbeeld door de toepassing van uitsluitingsgronden, het hanteren van de 'Gedragsverklaring Aanbesteden' of om bij uitvoering van de overeenkomst het personeel van Ondernemer een geheimhoudings- en integriteitsverklaring te laten ondertekenen.

5.2 Duurzaam Inkoop

De Gemeente heeft een voorbeeldfunctie in het maatschappelijk verkeer. Duurzaam Inkoop is het meenemen van sociale en milieuaspecten in het Inkoopproces. Het Ministerie van Infrastructuur & Milieu heeft voor een aantal productgroepen duurzaamheidseisen laten ontwikkelen. Deze criteria worden gepubliceerd via RVO en Pianoo. Waar mogelijk hanteert de Gemeente deze duurzaamheidseisen.

Het is van belang om in alle fasen van een Inkoopproces op zoek te gaan naar kansen op duurzame, innovatieve oplossingen, zo mogelijk in samenspraak met het bedrijfsleven, met name bij die Inkoop waarbij dit substantieel kan bijdragen aan de duurzaamheidsdoelen van de organisatie.

a. Bij Inkoop neemt de Gemeente milieuaspecten in acht.

De Gemeente houdt bij haar Inkoop waar mogelijk rekening met milieueisen die betrekking hebben op het effect van het product of dienst op onze leefomgeving. Denk hierbij aan CO₂-uitstoot, afval en milieuvervuilende bestanddelen van een product of productieproces. Daarbij wordt bij het toepassen van milieueisen niet alleen gelet op het product of de dienst zelf, maar ook op de totale levenscyclus van het product of de dienst. Dit komt onder andere tot uitdrukking door het volgende:

- Bij de product- en marktanalyse inventariseert de Gemeente welke Werken, Leveringen of Diensten op het gebied van duurzaamheid op de markt worden aangeboden.
- In de aanbestedingsstukken (bijvoorbeeld in de selectie- en gunningscriteria) en in de te sluiten overeenkomst worden duurzaamheidscriteria opgenomen. Op <http://www.pianoo.nl/duurzaaminkopen/productgroepen> zijn voor verschillende productgroepen zogenaamde 'duurzaamheidscriteria' te vinden, welke door RVO zijn opgesteld. Het CROW (nationaal kennisplatform voor infrastructuur, verkeer, vervoer en openbare ruimte) heeft de duurzaamheidscriteria die betrekking hebben op de GWW-sector geschikt gemaakt voor toepassing in RAW-bestekken door middel van het opstellen van de 'RAW-Catalogus Bepalingen – Duurzaam Inkoop'.
- De Gemeente kan kiezen om digitaal in te kopen (E-procurement, gebruik van e-mail etc.).

- De Gemeente zal de aangeboden duurzame oplossingen monitoren. Op deze wijze kan zij een duurzame oplossing inbedden in de eigen organisatie van de Gemeente en haar werkwijze.

b. Inkoop vindt op maatschappelijk verantwoorde wijze plaats.

Hierbij spelen onderwerpen als arbeidsreïntegratie, arbeidsomstandigheden en Social Return een rol. De Gemeente heeft oog voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Zij stimuleert daarom - waar mogelijk en doelmatig - de participatie van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in het arbeidsproces. Social Return on investment (Sroi) staat voor het gebruikmaken van de rol van opdrachtgever/ subsidiegever door de Gemeente om sociale doelstellingen te verwezenlijken, zoals het creëren van werkplekken voor (laagopgeleide) werklozen en leerlingen. De Gemeente spant zich in voor het bieden van werkgelegenheid aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt door –daar waar mogelijk en gewenst– invloed uit te oefenen middels Inkoop en Aanbesteding op de bedrijfsvoering van de te contracteren Ondernemer. De Gemeente zet deze Ondernemer aan tot het aanbieden van (leerwerk)stages en/of het in dienst nemen van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en/of jongeren. Uitgangspunt is dat Sroi wordt toegepast in alle aanbestedingstrajecten. De Ondernemer conformeert zich door in te schrijven op een Aanbesteding, aan het realiseren van bepaalde resultaten op basis van sociale besteksvoorwaarden. Sroi maakt daarmee onderdeel uit van de contractvoorwaarden. Opdrachtnemers zetten in beginsel 5% van de (daadwerkelijke) omvang van de opdracht in voor Sroi. In situaties waarbij aantoonbaar is dat toepassing van Sroi niet passend is dan wel het gestelde percentage disproportioneel is ofwel toepassing van de Sroi verplichting leidt tot marktverdringing, kan ervoor gekozen worden Sroi buiten de opdracht te houden dan wel het genoemde percentage van 5% naar beneden bij te stellen.

Er zijn legio mogelijkheden om invulling te geven aan Sroi. Naast het sociale maatschappelijke rendement wordt ook aandacht geschonken aan het economisch rendement, door voldoende rekening te houden met de bedrijfsvoering van de Ondernemers. De Gemeente past Sroi, waar mogelijk, dan ook in de meest brede zin toe. Het Sroi-punt fungeert in de Gemeente als centraal coördinatiepunt tussen opdrachtgever en opdrachtnemer.

Daarnaast worden Werken, Leveringen en/of Diensten geweerd die onder niet aanvaardbare arbeidsomstandigheden (zoals kinderarbeid, dwangarbeid, discriminatie van werknemers, niet-betaling van leefbaar loon) tot stand komen of zijn gekomen.

5.3 Innovatie

De Gemeente moedigt – daar waar mogelijk en gewenst– innovatiegericht inkopen en aanbesteden aan. Bij innovatiegericht inkopen wordt gezocht naar een innovatieve oplossing of laat de Gemeente ruimte aan de Ondernemer om een innovatieve oplossing aan te bieden. Het kan bijvoorbeeld gaan om een volledig nieuwe innovatieve oplossing, maar ook om de verdere ontwikkeling van de eigenschappen van een bestaand 'product'.

Naast de innovatie gericht op het product of dienstverlening kan innovatie ook betrekking hebben op het Inkoopproces. Hierbij wordt door de toepassing van een 'innovatieve' contractvorm die innovatie bij de Ondernemer stimuleert en de Aanbesteding daarvan creativiteit ontlokt uit de markt. Er wordt dan niet meer aanbesteed op basis van een volledig uitgewerkt bestek, maar op basis van een op 'output' gerichte vraagspecificatie. De Gemeente streeft ernaar om waar mogelijk minder traditioneel aan te besteden en in plaats daarvan gebruik te maken van aanbestedingsvormen zoals 'design & construct' en prestatiegericht inkopen.

Speciale aandacht gaat uit naar innovatieve initiatieven en mogelijkheden die Lokale en Regionale Ondernemers kunnen bieden. Door het hanteren van onderhandse aanbestedingsdrempels ontstaan kansen voor Lokale en Regionale Ondernemers om innovatieve ideeën en oplossingen in de praktijk te brengen.

Daarbij wil de Gemeente zich profileren op het gebied van Biobased inkopen, indachtig de ambities van Zuidwest-Nederland op het gebied van de Biobased Economy (de 'Biobased Delta'). Een stimulerend overheidsbeleid ten aanzien van Biobased Economy draagt bij aan de toekomst en welvaart van Zuidwest-Nederland. Steeds meer MKB-bedrijven zijn concreet aan de slag om Biobased producten te maken, echter hebben tot nu toe veel moeite hun producten succesvol in de markt te zetten. De Gemeente kan optreden als 'launching customer' door dergelijke producten aan te schaffen, waarmee MKB-bedrijven bijzonder geholpen kunnen worden en dit tegelijkertijd vertrouwen richting andere prospects uitstraalt.

6. Economische uitgangspunten

6.1 Product- en marktanalyse

- a. Inkoop vindt plaats op basis van een voorafgaande product- en marktanalyse, tenzij dit gelet op de waarde of de aard van de opdracht niet wordt gerechtvaardigd.

De Gemeente acht het van belang om de markt te kennen door – indien mogelijk – een product- en/of marktanalyse uit te voeren. Een productanalyse leidt tot inzicht in de aard van het ‘product’ en de relevante markt(vorm). Een marktanalyse leidt tot het inzicht in de relevante markt(vorm), de Ondernemers die daarop opereren, hoe de markt- en mogelijke machtsverhoudingen zijn (bijvoorbeeld: kopers- of verkopersmarkt) en hoe de (eventuele) branche specifieke regelingen en gebruiken zijn. Een marktconsultatie met Ondernemers kan onderdeel uitmaken van de marktanalyse. Een goede product- en/of marktanalyse is ook van nut bij de raming van de opdracht en bij het bepalen van de aan Ondernemers te stellen proportionele (selectie-) eisen, criteria en (uitvoerings-)voorwaarden.

6.2 Onafhankelijkheid en keuze voor de ondernemersrelatie

- a. **De Gemeente acht een te grote afhankelijkheid van Ondernemers niet wenselijk.**

De Gemeente streeft naar onafhankelijkheid ten opzichte van Ondernemers en Contractanten zowel tijdens als na de contractperiode. De Gemeente moet in beginsel vrij zijn in het maken van keuzes bij haar Inkoop (waaronder de keuze van Ondernemers en Contractanten, maar ook vanwege de naleving van de (Europese) wet- en regelgeving. Er kan echter ook gedurende de contractperiode *bewust* voor afhankelijkheid worden gekozen.

- b. **De Gemeente kiest voor de meest aangewezen ondernemersrelatie.**

Gedurende de contractperiode kan bij de Contractant afhankelijkheid ontstaan van de Gemeente door bijvoorbeeld de te behalen doelstellingen, resultaten, productontwikkelingen (denk aan innovatie) of het creëren van prikkels. De Gemeente kiest in dat geval voor de meest aangewezen ondernemersrelatie. De mate van (on)afhankelijkheid in een ondernemersrelatie wordt onder andere bepaald door de financiële waarde van de opdracht, switchkosten, mate van concurrentie in de sector (concentratiegraad) en beschikbaarheid van alternatieve Ondernemers, de wijze waarop de overdracht van kennis is geregeld tijdens de transitie en retransitie, de wijze waarop de intellectuele eigendomsrechten zijn geregeld en de wijze waarop de dienstverlening en resultaten worden gedocumenteerd. Vandaar dat in dat verband steeds bewuste keuzes moeten worden gemaakt. Het bewust kiezen voor een type relatie (denk aan: ‘leveranciersrelatie’, ‘preferred suppliership’ of ‘partnership’) met een Ondernemer, en daar vervolgens ook naar te handelen, levert toegevoegde waarde op.

6.3 Lokale economie en MKB

- a. **De Gemeente heeft oog voor de lokale economie, zonder dat dit tot enigerlei vorm van discriminatie van Ondernemers leidt.**

De Gemeente zoekt actief naar mogelijkheden voor de lokale en regionale economie binnen de bestaande regelgeving en zonder dat dit tot enigerlei vorm van discriminatie van Ondernemers leidt. Lokale en Regionale Ondernemers hebben in beginsel geen bevoorrechte positie ten opzichte van andere Ondernemers. De Gemeente heeft echter wel oog voor de belangen van de Lokale en Regionale Ondernemers. In gevallen waar sprake is van een enkelvoudig onderhandse Offerteaanvraag en/of een

meervoudig onderhandse Offerteaanvraag kan rekening worden gehouden met de lokale economie en Lokale en Regionale Ondernemers. Discriminatie moet daarbij worden voorkomen en de Gemeente moet niet onnodig regionale, nationale, Europese of mondiale kansen laten liggen. Aan de andere kant kan lokaal of regionaal aanbesteden in voorkomende gevallen enorm bijdragen aan de doelmatigheid van de Inkoop.

b. De Gemeente heeft oog voor het midden- en kleinbedrijf (MKB).

Uitgangspunt is dat alle Ondernemers gelijke kansen moeten krijgen. De Gemeente houdt echter bij haar Inkoop de mogelijkheden voor het midden- en kleinbedrijf in het oog. Bij nationale en Europese aanbestedingsprocedures wordt er zoveel als mogelijk en zinvol met percelen gewerkt, dit om de kansen van het midden- en kleinbedrijf te vergroten. Combinatievorming en onderaanneming wordt zoveel als mogelijk toegestaan, de administratieve lasten worden verlicht en er worden proportionele selectie- en gunningscriteria gesteld. Bovendien wordt het sluiten van raamovereenkomsten met meerdere Ondernemers bij iedere daarvoor in aanmerking komende opdracht overwogen. Hierdoor kunnen 'kleinere' Lokale en Regionale Ondernemers ook aan 'grotere' Aanbestedingen deelnemen.

6.4 Samenwerkingsverbanden

De Gemeente hanteert als uitgangspunt dat zij oog heeft voor samenwerking bij Inkoop. Dit geldt zowel voor samenwerkingen binnen de eigen organisatie als voor samenwerkingen met andere gemeenten of aanbestedende diensten. Deze samenwerkingsverbanden kunnen bijvoorbeeld betrekking hebben op inkoop samenwerking, milieuactiviteiten, werkvoorzieningsschappen, belastingen en sociale regelgeving. Juist door deze samenwerkingsverbanden zal de Gemeente voordat zij gaat aanbesteden eerst onderzoeken of inbesteden tot de mogelijkheden behoort.

De Gemeente participeert in verschillende samenwerkingsvormen binnen de regio, waaronder het Inkoopplatform regio West-Brabant. In dit Inkoopplatform voeren West-Brabantse gemeenten, waaronder Bergen op Zoom, Roosendaal, Breda, Oosterhout en het Waterschap Brabantse Delta daar waar mogelijk Europese aanbestedingen op het gebied van Leveringen en Diensten uit, stemmen zij beleid op elkaar af en wisselen zij kennis en ervaringen uit.

6.5 Administratieve lastenverlichting

De Gemeente verlicht de administratieve lasten voor zowel zichzelf als voor Ondernemers. Zowel de Gemeente als Ondernemers verrichten vele administratieve handelingen tijdens het Inkoopproces. De Gemeente verlicht deze lasten door zo veel als mogelijk gebruik te maken van uniforme documenten, dat eraan bijdraagt dat Ondernemers weten waar ze aan toe zijn en niet met verschillende procedureregelingen worden geconfronteerd. Er wordt bijvoorbeeld gewerkt met model aanbestedingsdocumenten, het Uniform Europees Aanbestedingsdocument en voor de uitvoering zal de Gemeente zoveel mogelijk gebruik maken van haar eigen Algemene Inkoopvoorwaarden dan wel branchevoorwaarden. Ook zal de Gemeente zoveel mogelijk elektronisch (digitaal) aanbesteden, d.w.z. via e-mail, inkoopplatform zoals TenderNed en/of het Dynamisch Aankoopstelsel.

6.6 Bepalen van de Inkoopprocedure

Aanbesteden is voor de Gemeente de manier om conform wet- en regelgeving opdrachten professioneel in de markt te zetten. Door concurrentiestelling optimaliseert de Gemeente haar kansen op de beste prijs-kwaliteit verhouding en worden vraag en aanbod beter op elkaar afgestemd.

De Gemeente zal - met inachtneming van de Gids Proportionaliteit- bij de in bijlage 1 opgenomen bedragen de volgende procedures hanteren, tenzij blijkt dat dit niet aansluit bij het type Inkoop en het karakter van de markt waarin de Ondernemers opereren. In dat laatste geval kan de Gemeente ook kiezen voor een andere procedure, aangezien het voor bepaalde Inkopen niet te kwantificeren is in een vast bedrag (zie ook bijlage 1).

- **Enkelvoudig onderhandse Offerteaanvraag:**
De Gemeente vraagt minimaal aan één Ondernemer een Offerte.
- **Meervoudig onderhandse Offerteaanvraag:**
De Gemeente vraagt ten minste aan drie Ondernemers en ten hoogste aan vijf Ondernemers een Offerte.
- **Nationaal aanbesteden:**
Onder de (Europese) drempelbedragen zal de Gemeente nationaal aanbesteden. De Gemeente zal voorafgaand aan de opdrachtverlening een aankondiging plaatsen.
- **Europees aanbesteden:**
Boven de (Europese) drempelbedragen zal de Gemeente in beginsel Europees aanbesteden, tenzij dit in een bepaald geval niet nodig is op grond van de geldende wet- en regelgeving.

6.7 Raming en financiële budget

Inkoop vindt plaats op basis van een deugdelijke en objectieve voorafgaande schriftelijke raming van de opdracht. De raming is ook van belang om de financiële haalbaarheid van de opdracht te bepalen. De Gemeente wil immers niet het risico lopen dat zij verplichtingen aangaat die zij niet kan nakomen. Inkoop vindt dan ook slechts plaats nadat is vastgesteld dat het financiële budget beschikbaar en toereikend is. Daarbij bepaalt de raming de, op basis van de Europese Aanbestedingsregelgeving en mogelijk op basis van het inkoopbeleid, (verplicht) te volgen Inkoopprocedure(s). Het is daarbij van belang dat de opdracht niet kunstmatig wordt gesplitst ('splitsingsverbod') met als doel zich bewust aan de Aanbestedingsregelgeving te onttrekken.

6.8 Eerlijke mededinging en commerciële belangen

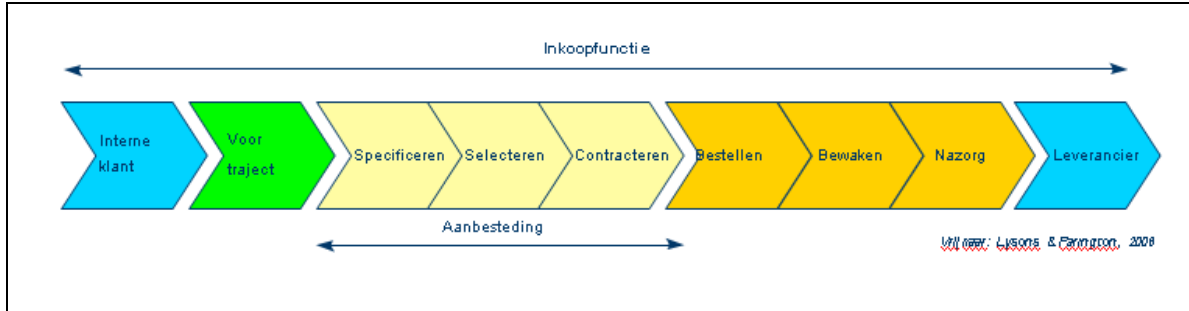
Door objectief, transparant en non-discriminerend te handelen, bevordert de Gemeente een eerlijke mededinging. De betrokken Ondernemers moeten een eerlijke kans krijgen om de opdracht gegund te krijgen. Dit zal bijdragen aan het in stand houden van een gezonde marktwerking (ook op de lange termijn). De Gemeente wenst geen Ondernemers te betrekken in haar Inkoopproces die de mededinging vervalsen.

De Gemeente houdt tijdens het Inkoopproces rekening met de rechtmatige commerciële belangen van Ondernemers. Hoewel er op de Gemeente een verregaande motiveringsplicht rust aangaande bijvoorbeeld de gunning van een opdracht, deelt de Gemeente op grond van de Aanbestedingsregelgeving bepaalde gegevens niet mee indien openbaarmaking van die gegevens de toepassing van de wet in de weg zou staan, met het openbaar belang in strijd zou zijn, de rechtmatige commerciële belangen van Ondernemers zou kunnen schaden, of afbreuk aan de eerlijke mededinging tussen hen zou kunnen doen.

7. Organisatorische uitgangspunten

7.1 Inkoopproces

Het Inkoopproces bestaat uit verschillende fasen, startend vanaf het voortraject.

Stap	Fase Inkoopproces	Toelichting
1	Voortraject	<ul style="list-style-type: none"> • Bepalen van inkoopbehoefte • Bepalen van het aanbod (bijv. product- en marktanalyse) • Raming en bepalen van het financiële budget • Keuze Offerteaanvraag • Formuleren inkoopstrategie
2	Specificeren	<ul style="list-style-type: none"> • Opstellen van eisen en wensen • Omschrijven van de opdracht • Opstellen Offerteaanvraag
3	Selecteren	<ul style="list-style-type: none"> • Eventuele voorselectie geïnteresseerde Ondernemers • Bekendmaking opdracht via het per e-mail/post verzenden van de Offerteaanvraag en/of het plaatsen van een aankondiging op www.tenderned.nl • Offertes evalueren • Nader onderhandelen (indien mogelijk op grond van de geldende wet- en regelgeving) • Gunning aan winnende Ondernemer
4	Contracteren	<ul style="list-style-type: none"> • Tekenen (raam) overeenkomst met (winnende) Contractant • Registreren getekende overeenkomst • Informeren afgewezen Ondernemers
5	Bestellen	<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoeren van de opdracht • Eventueel met het doen van bestellingen
6	Bewaken	<ul style="list-style-type: none"> • Bewaken termijnen • Controleren nakoming afgesproken prestaties • Tijdige betaling facturen
7	Nazorg	<ul style="list-style-type: none"> • Beheren van de overeenkomst, bijvoorbeeld prijsindexeringen of looptijd • Evalueren overeenkomst met Contractant

7.2 Inkoop in de organisatie

Inkoop is door middel van een gecoördineerde inkoopfunctie georganiseerd. Ter uitvoering van het door de Gemeente vastgestelde inkoopbeleid en onder verantwoordelijkheid van het college, adviseren en ondersteunen inkoopadviseurs van het Inkoop & Contractmanagementteam bij Inkoopprocedures en controleren zij naleving ervan.

7.3 Verantwoordelijken

Inkoop wordt concreet uitgevoerd door het ambtelijk apparaat. De portefeuillehouder Inkoop is verantwoordelijk voor Inkoop. Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor de uitvoering van het inkoopbeleid.

8. Inwerkingtreding

Dit inkoopbeleid treedt in werking op 1 maart 2018.